

I. Систематизиране на симптомите

Зрително-пространствени дефицити

- рисунките на Борис са изключително примитивни; използва ограничен брой цветове
 - не е наясно коя обувка на кой крак да обуе

Моторни дефицити –

Борис не е в състояние да:

- скача на един крак
- рита и манипулира топка
- облича често дрехите си наопаки, поради това, че не успява да ги обърне с лицевата им повърхност
- трудно закопчава и откопчава копчета

При Борис липсват парези / парализи, но общата моторика се характеризира с неловкост, недостатъчна координираност, трудно самообслужване. Такива деца по-късно проявяват интерес към рисуване, конструиране и поради това Борис не проявява интерес нито към конструкторите, нито към други креативни игри, въпреки честите подкани от страна на учителя.

Дефицити в академичната сфера

- въпреки, че е приучаван, не е в състояние да завръзва връзките на обувките си
- На заниманията, свързани с развитието на умения и сръчности е изключително непохватен; трудно се справя с ножицата и не успява да завърши дейността, с която се е захванал;
 - Въпреки, че занималнята е приятна и стимулираща игрите, Борис предпочита да седи на пода и да гледа книжки, а също и да играе сам.
 - Не проявява интерес нито към конструкторите, нито към други креативни игри, въпреки честите подкани от страна на учителя.

Дефицити в социалната сфера

- липса на преценка за настроенията и начина на мислене на другите;
- трудности в приспособяването към атмосферата в определена социална ситуация;
- демонстрация на неприемливо поведение.

При Борис се наблюдават смущения в социалните взаимодействия, тъй като детето предпочита да седи на пода и да гледа книжки, а също и да играе сам, въпреки че занималнята е приятна и стимулираща игрите. Не проявява интерес нито към конструкторите, нито към други креативни игри, въпреки честите подкани от страна на учителя. За първи път Борис се оживява когато групата отива на наблюдение в пожарната. Борис се сприятелява с едно от децата в групата, но установява контакт само когато е инициран от другото дете. По принцип момчето предпочита да общува с възрастни.

Сутрин при раздялата с майката е много подтиснат и не желае да остане в детската градина, въпреки че вече са минали първите седмици, необходими за адаптация.

Тези смущения не се дължат единствено на забавяне на развитието, а най-вече на изкривявания и нетипичност. От казуса личи, че при Борис рядко се наблюдава спонтанност (Борис не проявява интерес нито към конструкторите, нито към други креативни игри, въпреки честите подкани от страна на учителя) и насоченост към волеви обмен с другите (детето предпочита да седи на пода и да гледа книжки, а също и да играе сам, въпреки че занималнята е приятна и стимулираща игрите). Борис проявява поведение на самотност. Специфичната проблематика на увредите в социален план дават своето отражение върху емоционалното преживяване - сутрин при раздялата с майката Борис е много подтиснат и не желае да остане в детската градина, въпреки че вече са минали първите седмици, необходими за адаптация. Това е предпоставка за невъзможност за нормално обучение, тъй като съществува качествено увреждане на комуникациите –Борис се сприятелява с едно от децата в групата, но установява контакт само когато е инициран от другото дете. По принцип момчето предпочита да общува с възрастни, при което пък понякога не спира да говори и често е досаден.

По последни данни за страната ни всяко пето дете у нас спада към групата деца с комуникативни нарушения. При Борис имаме Специфични нарушения на комуникацията, тъй като Борис, въпреки, че занималнята е приятна и стимулираща игрите, той предпочита да седи на пода и да гледа книжки, а също и да играе сам. Не проявява интерес нито към конструкторите, нито към други креативни игри, въпреки честите подкани от страна на учителя. Борис се сприятелява с едно от децата в групата, но установява контакт само когато е инициран от другото дете. По принцип момчето предпочита да общува с възрастни. Детето обича да общува с възрастни и понякога не спира да говори. Често е досаден. Непрекъснато задава въпроси и в някои случаи повтаря отговора механично. Детето вече има начална четивна техника и може да прочете думи и кратки изречения.

Децата със специфични езикови нарушения имат проблеми с езиковото функциониране и при Борис това се проявява при отказа да общува със своите връстници, а при предпочитанието да общува с възрастни често е досаден. Липсват специфични разстройства в развитието на училищните умения, защото Борис има начална четивна техника и може да прочете думи и кратки изречения.

Специфични нарушения на комуникацията при Борис са поведенчески нарушения, които се характеризират с различни комбинации на увреда в перцепцията, концептуализацията, импулсите и моторните функции. При Борис се наблюдава свръхактивност, неудържимост – Борис понякога не спира да говори, често е досаден, непрекъснато задава въпроси и в някои случаи повтаря отговора механично.

Големите трудности в областта на социалните интеракции съставляват централен проблем при формите на генерализирани разстройства на развитието. За да се разгледа този проблем в неговата цялост, е необходимо да се очертае естеството му. В случая не става дума за крайна срамежливост, нито пък за желано социално оттегляне. Най-добрият начин да се разбере е да се наблюдава развитието на възрастния към пълна независимост. Едно дете трябва да усвои определен брой умения, сред които са ходене, говорене, четене, писане и т.н. Знаем, че човешкият мозък е програмиран преди раждането по такъв начин, че благодарение на обикновения житейски опит тези способности се появяват в дадена последователност. Последните изследвания върху детското развитие показват, че необходимите за социален живот способности също са предпрограмирани в мозъка, подобно на вече споменатите. Сред

тези способности се разполагат най-напред възможността да се приемат хората като отличаващи се от останалото обкръжение и второ, още по-интересно, способността да се издават невербални сигнали, за да се привлече вниманието на другите хора, както и да се отговаря на сигналите на другите, трето, способността да се използват вербални средства за комуникация и четвърто, инстинктивна емпатия с чувствата и мислите на другите хора. Изследователи от областта на невронауките постепенно стигат до ясни идеи за мозъчните центрове, отговорни за социалните функции.

Борис е от дезадаптираните деца - изпитва затруднения при адаптирането си в съответната социална среда или ситуация - Въпреки, че занималнята е приятна и стимулираща игрите, той предпочита да седи на пода и да гледа книжки, а също и да играе сам. Не проявява интерес нито към конструкторите, нито към други креативни игри, въпреки честите подкани от страна на учителя. Борис не е в състояние да изпълнява нормална социална роля (дете в групата) за удовлетворяване на собствените си изисквания и изискванията на обществото. В зависимост от ситуацията на проявяване дезадаптацията при Борис тя е училищна.

II. Терапевтично въздействие

Подборът на методите на изследването в настоящата работа се базира на съвременния теоретико-емпиричен модел за изследване, основан на комбинираните методи (Mixed Methods Research).

Първите сеанси са определени за оценка на психичното функциониране на детето. Тя включва: създаване на контакт и опознаване на детето, наблюдение върху спонтанното му поведение и поведението му при изпълняване на възможни задачи, избор на адекватни инструменти за оценка на развитието, данни от други специалисти, интервюта с родителите и т.н.

Корекционната работа с Борис, ще е успешна, ако се провежда комплексно, от група специалисти: психиатър, невропатолог, психолог, педагог, логопед, музикален педагог и родители и то при едно условие: работата на специалисти и родители трябва да протича по една програма.

Педагозите и психолозите със съвместни усилия постигат общата цел: помагат на детето да се адаптира към детската градина. Заедно те изработват индивидуална програма за развитие на детето. Педагогът поставя конкретни образователни задачи, а

психологът, опирайки се на общите закономерности на развитие на Борис , помага да се решат възникващите проблеми. В процеса на наблюдението на детето възпитателят или учителят могат да се консултират с психолога по възникващите въпроси. Главна задача на педагога е да се вовлече детето в съвместна дейност. С тази цел е нужно да се прилагат в работата с него както може повече разнообразни форми на взаимодействие, обогатявайки неговия емоционален и интелектуален опит.

Зрително-пространствени дефицити

Видовете упражнения, които се прилагат, са свързани с „гимнастика на очите“, упражнения за създаване на адекватни рефлексии и контрол над фината зрителна моторика, както и упражнения за създаване на адекватна координация между дейностите на очите и ръцете.

Препоръчителна е Стая на Монтесори, в която да има пясъчна терапия, със светлинен панел и така се увеличават ефектите, които се правят с рисунките върху пясъка, който е специален- кварцов. Развива се фина моторика, концентрация на вниманието, комбинация око- ръка.

Дидактически терапевтични материали

ПРОТИВОПОЛОЖНОСТИ

